

„szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
 Szerkesztőség:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Megjelenik minden nap
 délután 5 órakor.
 Egyes szám **2** krajcár.
 (4 fillér)
 Kéziratot nem ad vissza
 a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, VASÁRNAP, 1909. OKTÓBER 3.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 225. SZÁM.

Előfizetési árak.
Kassán:
 Egész évre . . . 14.— K
 Fél évre . . . 7.— „
 Negyed évre . . . 3.50 „
 Egy óra . . . 1.20 „
Vidéken:
 Egész évre . . . 20.— K
Kiadóhivatal:
 Kassa, Kossuth-utca 16.
 Telefon: 150.
 Hirdetések petit sor szá-
 mitással díjszabás szerint

Uj mohácsi veszedelem . . .

Kassa, okt. 2.

Tehát befejeztetett . . . Jól van. Bevégzett tények helyességéről meddő volna a vitatkozás. A bankagitáció felborította a koalíciót, tehát ennek az agitációnak számlájára kell írunk mindent, ami ebből következik. Ha az következik utána, hogy a bankot meg nem kapjuk és meg nem kaphatjuk, ennek egyéb következménye nem lehet, mint visszavonulás az ellenzéki hadállásba. Vagy lesz önálló bank és függetlenségi kormány, vagy nem lesz bank és vonul az ellenzékbe mindenki, aki az önálló bank miatt felborította a helyzetet.

Nem akarjuk feltételezni az önálló bank harcosairól azt a sokfelől nyíltan hangoztatott gyanúsítást, hogy az önálló bank nélkül (sőt holmi „előkészítési“ formuláért) kormányt vállalhasson, de sietünk kijelenteni, hogy ha ez bekövetkezhetnék, a függetlenségi párt elkészítette a koporsóját. Mi ezt nem akarjuk, nem tudjuk elhinni. Annál kevésbé hihetjük azt az abszurd híresztelést, hogy a függetlenségi párt a kormányváltásnál elfogadja a kormány hatvanhetes bizalmi embereit — az új kabinetben.

Ugyan kik lehetnének ezek a bizalmi emberek? Valamelyik Lukács? Vagy valamelyik Khuen? Képtelenség. Hát ezek talán hívei az önálló banknak? Ezekkel „előkészíthetné“ Justh a gazdasági függetlenségünket?

Bolond kombinációk és ha valóra válhatnának, bolond következményeket szülhetne. Képzeld el csak a kassai hangulatot. Itt van több híve az önálló banknak, több olyan híve, aki akarja, szeretné elérni gazdasági függetlenségünket. De, ha a kassai közvéleménynek ez a része azt tapasztalná, hogy ezt a gazdasági függetlenséget Justh vagy akár Kossuth, — Khuen vagy Lukács ur segítségével akarja előkészíteni: hát utálattal fordulna el ettől a kísérletezéstől. Hiszen így pörére volna vetköztetve az egész bankagitációnak olyan célzata, a mely Bécs kedvéért leszoritáná a végrehajtó hatalom forumáról az alkotmányos hatvanheteseket csak azért, hogy helyet adjon az alkotmány ellenségeiként ismeretes hatvanheteseknek.

Hiszen ez nem függetlenségi irányzata volna a kormányzati politikának,

hanem olyan erkölcstelen ágenskedés, a melynek igen szomorú következményei volnának a függetlenségi pártra.

És ezt az erkölcstelenséget nem akarjuk feltételezni a függetlenségi pártról. Azért is valljuk és hirdetjük, hogy a függetlenségi párt látván programjának és programja egyik előtérbe tolt pontjának kivihetlenségét, ellenzékbe fog vonulni. Hogy aztán mi következik? Hát jöjjön, a minek jönni kell. Jöjjön, a mi részünkre elrendeltetett.

„Beavatott bécsi források“ azt írják, hogy jön valamiféle parlamenten kívüli kormányzat. Am jöjjön. Csak az ne jöjjön, ami nemzeti szerencsétlenséget jelentene: *ne következék be a függetlenségi párt erkölcstelen leszerelése.* Akármiféle kormányzat, akár egy tisztességesebb nyílt hatvanhetes kormányzat, akár egy burkolt abszolutisztikus uralom következne, ez csak ébrentarthatja, erősítheti a nemzet függetlenségi ábrándjait, nemzedékről, nemzedékre ápolhatja ezt az ábrándot. De nem törné össze, nem rombolná pozdorjává. Nem. Minden inkább, csak nem függetlenségi kormány leszerelés árán. Mert ez volna az új ezredév új mohácsi veszedelme . . .

Kossuth a király előtt.

Két órás kihallgatás.

A függetlenségi párt értekezlete.

A politika legújabb eseménye Ferencz Ferdinánd trónörökös kihallgatása a királynál, amelyet méltán hoznak összefüggésbe a válsággal. Különösen figyelemreméltónak tartják ez audienciának időpontját, amely közvetlenül megelőzi Kossuth Ferenc kihallgatását.

Maga Kossuth Ferenc már Bécsben van s ma délelőtt jelenik meg kihallgatáson a király előtt. Jelentős utját a politikai kombinációk és híradások káosza kíséri. A hangzavarból vezető szólamként a következő gondolatmenet emelkedik ki:

Ő felsége ragaszkodik ahhoz, hogy a jelenlegi kormányzó pártok és férfiak az együttműködésnek bármily formájában fejezzék be vállalt feladataikat. A mennyiben ez nem sikerül, akkor — úgy mondják — nyilvánossá fog válni a koronának már kész elhatározása, mely szerint a király egy semleges politikust, a ki azonban nem Lukács László lesz, meg fog bizni azzal, hogy tárgyaljon a pártokkal és vezéreikkel. Csak ha ennek az új homo regiusnak közvetítése eredménytelennek bizonyulna, csak akkor fog ő felsége további államférfiak kihallgatásáról intézkedni s esetleg egészen új megoldási módot keresni.

Addig is ő felsége kizárólag a jelenleg adott politikai tényezőkkel igyekszik a megoldást létrehozni.

Az új homo regiusnak, hír szerint, hasonló megbízása lesz, mint amilyen volt Lukács Lászlónak. Vagyis, elsősorban a függetlenségi párttal fog érintkezésbe lépni, amely, ha kormányt vállal, a tárcáknak csak kétharmadát kapná meg, míg egyharmada, az elnökség, a pénzügy és a belügy, a király bizalmi embereivel, tehát hatvanhetesekkel lesz betöltendő.

Épp ezért azt hiszik, hogy a végleges döntés még egy ideig el fog húzódni, úgy hogy a válság befejezése előbb, mint két héten belül, nem várható.

Kossuth Ferenc mai kihallgatásáról fővárosi tudósítónk a következőket telefonálja:

A király előtt.

Bécs, okt. 2.

Kossuth Ferenc, ki tegnap este érkezett Bécsbe, ma déli egy órakor ment a királyhoz kihallgatásra. Az audiencia körülbelül két óráig tartott. Kossuth még ma délután négy óra 34 perckor visszautazik Budapestre.

Kossuth bécsi kihallgatásából még alig szivárgott ki valami határozott. Bizonyos az, hogy Kossuth a király elé terjesztette kibontakozási tervét és valószínű, hogy a király közölte vele arról való nézetét.

Homó regiuszok szerepe?

Budapest, okt. 2.

Kossuth Ferenc bécsi utjával egyidejűleg több irányú hír kelt szárnyra hű jeleiként annak, hogy maga a politikai világ sem tudja azt, hogy vajjon mi is fog történni. Így beszélnek azt, hogy Kossuth nem fog megbízást nyerni a kibontakozás vezetésére, hanem a király egy olyan homó regiuszt fog megbizni a pártokkal való tanácskozásra, ki még eddig egy irányban sem volt angazsalva. Így nyomul Csáky Albin gróf személye az előtérbe. Más oldalról azonban azt mondják, hogy homó regiusz a trónörökös bizalmi emberei közül fog kikerülni és pedig Feszty Tisztó gróf lesz az, ki a pártokkal a tanácskozást fölveszi.

Függetlenségi pártértekezlet.

Budapest, okt. 2.

Kossuth a hétfői pártértekezlet elé fogja terjeszteni az audienciáról szóló jelentését. Ezt megelőzőleg azonban intézőbizottsági értekezlet lesz, melyen meg fogják állapítani azt a javaslatot, melylyel a pártérte-

kezlet elé fognak menni. A pártérkezlet fogja eldönteni, hogy milyen magatartást tanúsítson a párt a keddi országgyűlésen.

A kamarai mandátumok.

Holnap lesz a választás.

Sok a jelölt, sok a lista.

Hetek óta heves agitáció folyik a kamarai választások körül. Ugy a kereskedő, mint az iparos-osztályban egymással vetekedő pártok keletkeztek, annyi a jelölt és annyi a lista, hogy ember legyen, aki eligazodik a káoszban. A legkülönbözőbb jelszavak röpködnek a választási korteshadjáratban, van olyan, mely hirdeti, hogy szét kell robbantani a klikket, van olyan, mely figyelmezteti az iparosokat, hogy ők csak egyes törtétek magasba törekvésének lépcsői s ezt a lépcsőt választás után „leköpik.” A tónus, mint a példa bizonyítja, nem válogatós s a szenvedélyek ugyancsak háborognak. A nagy kavardásban mintha kiszámíthatatlan volna a választás esélye.

Azt hisszük, hogy holnap az urna előtt az agitáció megalakul s leszűrődhetik az a komoly megfontolás, mely a jó választás első kelleke. A kereskedő osztályban legálább, minden ellenagitáció ellenére biztosra vehető a társasköri lista sikere. Ha nem is állítjuk, hogy a lista valamennyi jelöltje győzelmet arat, amennyiben az ellenpárton is a megválasztottak zöme a társasköri listából fog kikerülni. A kereskedők tulnyomó többsége e lista érdekében agitál s tart ki egészen az urnáig. Huszonnégy jelölt közül persze néhányat ki-kí töröl a maga gusztsusa szerint, de akiknek a megválasztására a társasköri bizottság — mely a kassai kereskedők választási szervezetét létre hozta — komolyan számít, azok bekerülnek.

A hivatalos jelöltek a minap közös nyilatkozatban kijelentették, hogy minden más listán való jelölésük, akarattuk ellen történt, s ők azzal szolidaritást nem vállalnak. Erre a kijelentésre szükség volt, mert az ellenlisták, saját jelöltjeik érdekében, a hivatalos lista népszerűbb jelöltjeit is felvették a jelöltek névsorába.

Az iparosok között eddig 8—10 variációban forognak különböző listák. Itt igazán ember a talpán, a ki eligazodik a sok jelölt között. Az egyes csoportok között a kassai ipari hitelszövetkezet is bekötveyeskedett a választásba. Még aig, hogy kinyit a szeme a kis csecsemőnek s már olyan lármát csap, mint egy nagy. Persze a saját korifeusait tolja előtérbe, akiket a hálátlan jelenkor nem akar kellően méltatni. Természetesen, listájának sorsa már meg van pecsételve s helye a: papirkosár.

A kamarai választások előestéjén óva intjük, a választókat, hogy jól fontolják meg elhatározásukat s mielőtt az urna elé járulnak, vizsgálják meg van-e a szóban forgó jelöltnak annyi szellemi képessége, erélye és jelleme, hogy meg tudja felelni a kamarai beltagság követelményeinek. Ez a tisztség, most, az ország gazdasági önállóságának és fejlesztésének nagy teendői előtt, egész embe- reket hív a tettek mezejére, akik meg tudnak felelni a reájuk váró feladatoknak. Ne az legyen a mérvadó: ki rokonszenves, ki jópajtás, hanem legyen a döntő: a képesség! S ha ezt tartják szem előtt a választók, nem lehet kétséges a választás kimenetele, mert a jelöltek tömegében föl lehet ismerni

az oda valókat, s ezektől meg lehet különböztetni azokat is, akiknek még vagy már nincsen keresni valójuk a kamarában.

HIREK.

— **Gyermekvédő liga — matiné.** A kassai gyermekvédő liga ingyen tej javára holnap rendezendő matinéje, mint a liga minden alkotása és rendezése, a fáradhatlanul lelkes és buzgó elnöknő Szalay Lászlóné patronátusa alatt áll, az előjelekből itélve minden tekintetben fényes sikerünek ígérkezik. Társadalmunk előkelőségei s minden szép és nemes cselekedetek iránt melegen érző hölgyközönségünk már is kiváló érdeklődést tanúsít a fényes — a koncert sisonban is a legkényesebb igényeket kielégítő — hangverseny iránt, melynek egyik fő vonzó piece bizonyára a Maurer Irma énekművésznő előadása, nem különben a többi számok is nagy vonzerővel fognak bírni. A matiné d. e. 11 órakor a Társalgási Egylet dísztermében tartatik meg és a 2 koronás számozott ülő helyek már is előre válthatók Vitéz A. könyvkereskedésében.

— **A kassai iskolák ünnepe október 6-án.** A főgimnázium, főreál- és felsőbb leányiskola, továbbá a tanítóképző és polgári iskola ifjusága október 6-án az aradi nemzeti vértanúk emlékére közösen rendeznek hazafias ünnepeket a következő programmal: 1. Dél előtt fél kilenc órakor a premonstreiek templomában gyászteleni tisztelet lesz, mely alatt a főgimnázium dalköre énekel. 2. Az isteni tisztelet végeztével az ifjuság zászlók alatt kivonul a honvédszobor elé, hol ez évben a főreáliskola dalköre énekel a Hymnust, egy tanulója ünnepi beszéd kíséretében koszorút helyez el, végül ismét a főreáliskola dalköre énekel a Szózatot.

— **Az Uránia Munkásgimnázium első előadása.** A Kassai Uránia Munkásgimnázium tegnap este tartotta a főreáliskolában ez idei első előadását. Erdélyi Lajos dr. tanár tartott földrajzi előadást. A munkásgimnázium első előadásán számos hallgató jelent meg s mindvégig feszült figyelemmel kísérte a közölt ismereteket.

— **A színház szubvenciója.** Kassa törvényhatósági bizottságának két év előtt az a szerencsétlen ötlete támadt, hogy le szállította a színház évi szubvencióját 8 ezer koronáról négyezer koronára. Azzal indokolták a határozatot, hogy a színház ugy is megél. Persze, hogy megél, s nem fog kollektázni (ami gyűjtést jelent színész nyelven!) a városatyák között. — De ha mi olyan igényeket támasztunk az igazgatóval szemben, mint a velünk hasonrangu más vidéki város teszi, akkor ám tessék nervus rerumot is biztosítani. A szubvenció arra kell ugy is, hogy amit a színház építése alkalmával fűtés és világítás terén elfuseráltak, azt ne a direktor fizesse meg, hanem az így okozott többletkiadás a város által biztosított segélyösszegekből fedeztessék. A művészi támogatást majd elvégzi a közönség. De mind a kettőt — ennyi látogatottsága nincs a kassai színháznak. Most, hogy az Uránia is elvon bizonyos számú közönséget, talán az volna a leghelyesebb, ha a

város a szinagzatót, az indokolatlanul elvont szubvenció újabb folyósításával kárpótolná. S talán a most aktuális érdekellentétek is ezzel a határozattal elsimulnának.

— **Bajnoki labdarugó mérkőzés,** Holnap, vasárnap délután fél 3 órakor a Rákóczi-köruti sporttelepen mérkőzik a Sátoraljúj helyi Atletikai Club és a Kassai Munkés Tornaegylet a bajnokságért, melyben mindketten eddig egyforma pontszámmal vannak a Kassai Atletikai Club mellett, mindhárman egy-egy mérkőzést játszván eddig le. Most fog körülbelül eldőlni, melyik csapatnak van a legtöbb kilátása a II. helyre. A KMTE. már két esztendeje részt vesz a bajnoki küzdelemben s van alkalma a KACTól sokat tanulni és látni, tehát — a mint ezt legutóbbi szereplései is mutatták — leginkább neki van erre kilátása, ámde az Ujhelyi club — bár még csak ez évben alakult — több a fővárosi egyletekben tanult taggal bír s így igen erős ellenfélnek mutatkozott mindjárt a kezdetben. Mindenesetre igen érdekes küzdelem lesz a holnapi s az eredmény előre semmiképpen sem állapítható meg. A mérkőzés belépő díjai igen mérsékelt k s a sporttelep pénztáránál lesznek a mérkőzés előtt válthatók.

— **Szines est és — szünet.** Mint arról már hirt adtunk, a kassai Uránia-színház ma este kezd meg szenzációs, szines műsorát, mely a holnapi, vasárnapi előadásokon is színrekerül. A mozgófényképezés technikájának ez a nagyhatású, feltűnést keltő legújabb vívmánya, a kassai Uránia-színházban csak két napig: ma és holnap lesz látható. Ezzel kapcsolatosan közöljük, hogy a légfűtés berendezésével járó építkezési munkálatok miatt a színház hétfőtől következő szombatig nem tart előadást.

— **Megöszült az ijedtségtől.** A napokban három fiatal turista felment a fogarasi havasokba azért, hogy az éjszakát a hegytetőn töltsék s reggel a Nagoj tetejéről megnézhessék a nap felkelését. Vezető nélkül indultak el a hosszú s veszedelmes utra, míg végre a Nagojra feljutottak. Ott azonban nagy felhő, köd és eső lepte meg őket, úgy, hogy egy közülük két társától elmaradva, a sűrű ködben eltévedt, majd a vizes fűvön lecsuszott, míg végre belekapaszkodott egy kősziklába s azon hiszemben, hogy tátongó mélység van alatta, abban a helyzetben maradt s ott töltötte egyedül az egész éjszakát reggelig. Reggel a köd fölszállása után látta csak, hogy alig fél méter magasságban van az egyenes talajtól és ekkor leereszkedett. Két társa megtalálta a rendes utat, éjjelre a legközelebbi faluban, Felsőporumbákban megháltak. Másnap reggel pedig elveszett társuk fölkeresésére indultak és meg is találták őt betegen. A kiállott izgatottságtól reszkette a földön hevert. S a rettenetes éjszaka után az alig 28—30 éves fiatal ember fekete haja egészen ősz lett. Azt mondja, hogy a rengetegben leírhatatlan kinokat állt ki, folyton rettegven a vadállatoktól és a rablókától; mert minden neszre vadállatot, vagy rablót vélt közeledni magához.

— **Különös öngyilkosság?** A fővárosi és vidéki lapokat a következő hír járta be:

„Kassán Vagner István jómodu gazda felesége féltékenysége miatt örökös pörpatvarban élt. Az asszony minden ok nélkül a legnagyobb féltékenységi jeleneteket rögtönözte, úgy hogy a férfinék nem volt odahaza egy nyugodt pillanata sem. Tegnap végre megsokalta a férj az örökös veszekedést. Amikor az asszony egy nagy jelenet után rövid időre hazulról eltávozott, a férfi

ÖN IS SZÉP

ruhában járhat, ha őszi ruháit vegyileg tisztíttatja és festeti

Telefon **BRADOVKA GYULA** Alapítási sz. 382. év: 1812.

kelmefestő és vegytisztító gyárában Kassa, Kossuth L.-u. 24.

Függönyök kiváló szépen és gyorsan tisztíttatnak. Gallér és kézelő vasalás és mosás.

behívta három gyermekét, a három, négy és öt éves fiacskáit, odaállította őket a szoba közepére és ezt mondta nekik:

— Amit most tesztek, annak az anyátok az oka.

Azután fölakasztotta magát az ajtófélfára. A gyerekek annyira meg voltak rémülve, hogy nem mertek megmozdulni. Csak akkor kezdtek sikoltozni, amikor az anyjuk hangját hallották. Rögtön orvost hívtak, de az öngyilkos már halott volt.

Utána jártunk a dolognak és megállapítottuk, hogy ilyen nevű ember nem lakik Kassán, így különös öngyilkosságának híre légből kapott valótlan.

— Garázda mézáróságok. Nagyon megünnepelték október 1-ét Horváth Gyula és Ferenec mézáróságok. Csak hogy hát a sok a jóból is megárt. A legények annyira berugtak, hogy a Pest-ut 18. számú házában ablakait is beverték. A rendőrség megindította ellenük a kihágási eljárást.

— Harminchárom. Ennyi azoknak az egyéneknek a száma, akik a Miklósban élvezték a város vendégszeretét. Nem szerint van: 22 férfi és 11 nő.

— Csak a snapszot vitték el. Az elmúlt éjjel föltörték Glück Adolf Bubicz Zsigmond-utcai fűszerkereskedőnek kirakatát. A betörők mindenekelőtt a snapszos üvegeket vették pártfogásukba s ugylátszik, meg is kostólgatták tartalmát. Eközben megzavarták őket s így mást nem vihettek el, csak épen 4 palackot. Glück Adolf üzletére igen váshatik a betörők foga, mert már többször megpróbálkoztak kifosztásával, de törekvésük mindaddig sikertelen maradt.

— Révész Imre tánciskolájában a táncanfolyam több csoportban már megnyitott. A kassai családok, mint minden esztendőben, ez idén is, különös előszeretettel iratták be gyermekeiket a kipróbált Révész-mester iskolájába, azonban az érdekeltek jól teszik, ha mielőbb gondoskodnak fiuk és nemcsak a lányok beiratásáról. Beiratkozni naponta még mindig lehet, a fő-utca 46. szám alatt levő tánciskolában.

— Az Európa-szálloda éttermében október 1-től kizárólag a világhírű Pilseni ősforrás sör (Urquelle, alapítva 1842.) kerül kimérésre. Válogatott villásreggeli és vacsora.

— A Nyugat. Ignótus, Osvát Ernő és Fenyő Miksa irodalmi és kritikai szemléjének október elseji, most megjelent számában Móríz Zsigmondtól „Sárány” címmel regény kezdődik. Móríz Zsigmond nemrég megjelent „Hét krajcár” című novellás könyvének oly általános és őszinte sikere volt, hogy első regénye, mely a Nyugat hasábjain fog megjelenni, méltán tarthat számot a legnagyobb érdeklődésre. Ezenkívül a következők irtak e számba: Gellért Oszkár: Versek. Szini Gyula: Stratford-on-Avon. Ady Endre: Versek. Eszterkuthy Éva (novella). Kabos Ede: Thea hagyatéka (novella). Hatvány Lajos: Sappho. Tóth Árpád: Vers. A „Nyugat” előfizetési ára félévre 10 korona, egész évre 20 korona. Mutatványszámokat szívesen küld a kiadóhivatal: Budapest, VIII. Rákóczi-ut 9, II. 7.

— Magyar Otthon. Elsőrangú penzió-családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejárta szobák. Rézágak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

TÁVIRAT — TELEFON.

Egy interju körül.

Budapest, okt. 2.

A Neue Freie Presse és több budapesti reggeli lap ma egy interjut és egy Bécsben elhangzott nyilatkozatot ad Kossuth szájába. Ma illeté-

kes helyről kijelentik, hogy az interju ezen formájában nem felel meg a valóságnak, mert Kossuth azon alkalommal csak annyit mondott: párt-kivüli kormány működése lehetetlen.

Tanácskozás Justhnál.

Budapest, okt. 2.

Justh Gyula, a képviselőház elnöke, ma a fővárosba érkezett s a Házban több országgyűlési képviselő látogatását fogadta, akikkel hosszasan értekezett.

A macedon templomok.

Konstantinápoly, október 2.

A portának sok baja van a macedon templomok ügyének rendezésével, mert a pátriarchatus és ekszarchatus igen ellentétes állásponton vannak a portával. Ebből nagy zavarok támadhatnak. A porta ma értesítette a pátriarchatust és ekszarchatust, hogy nem fogadhatja el álláspontjukat.

Letartóztatott magyar szédelgő.

Berlin, okt. 2.

A Leipziger Strasse egyik fényes üzletében tetten értek egy Ledovszky Ilona nevű magyar származású nőt, ki vásárlás ürügye alatt, portékát lopott. A házkutatás alkalmával egész nagy raktárt találtak nála az összelopott legfinomabb árukból.

Színház.

A császár katonái.

Megnyitó előadás.

— Jó estét kívánok! Nagyságos Asszonyom is itt? Ah, milyen elegáns a ruhája.

— Ne csufooldjék, hiszen látja még a tavalyi. Az újdonság ingerét, tudja, most, átcedálok a színészekre.

— Igazán nemes szívé. Nem akarja az érdeklődést a színészek és a páholy között megosztani.

— Más szóval Ön azt hiszi, hogy már jó előre kapitultáltam?

— De kérem, ilyet gondolni... Meg vagyok róla győződve, ha választani kell, inkább ide fordítják a látsóvet, mint a színpadra...

... A páholy pereme alatt hallgatom ezt a párbeszédet, melyet a villamos esengő berregése szakít meg. Kezdődik a komédia, itt is — színpadon is. A nézőtérben meleg pillantások cikkáznak át, meghitt barátsággal biccentenek egymásfelé az ismerősök s öt hónapi szünet után, szinte egy adott jelre, visszatér a meleg, ragyogó, üde színházi hangulat... Milyen jó itt a kopott zsölyéken, hol barátságosan cirogat a légvonat és jobb oldali szomszédom értelmes tempóval világosít fel, hogy a székámlához ő is jogot formál. Szerencsére a dunári-valcerek is elmaradnak, mert hogy — Rebellen-Stück adódik a színpadon: *A császár katonái*. Hiszen néha a kapanyél is elstül — gondolja a szigorú katona reglama — mely gyöngéd jóakarattal szívesen veszi, ha katonák nem nézik meg Földes darabját. Bárha kissé kikapogtatjuk a lázító darab pulzusát, nem olyan aggasztó az érverése, mint katonáék hiszik. Amint hogy mi sem vállalunk szolidaritást a dráma kaszinó iforradalmával.

Ez a darab tökéletesen, a darabont-korszak hangulata nélkül, a melyben született s bizony nem árt, ha zsebkezdőnket meglocsoljuk honfűi amoniák-szeszszel, a könnyek kisajtolása érdekében. Az előadás azonban kipótolta, amivel a szerző adósunk maradt. Kitűnő ismeretséget kötöttünk *Virányi* Sándorral, aki Juhász Béla szerepében mutatkozott be. Helyre való színész, akit Komjáthy jó szemé halászott ki valami kis társulattól. Ha nem csalódunk, az

a nemes anyag, mely művészi formákra alkalmasan hajlítható. Színpadi megjelenésén nagyon rokonszenves s meleg kifejezéseljes orgánuma az első szóval megrezgetteti a bensőnket. A közönség véleménye is ez, amennyiben felvonások után lelkesen hívta a lámpák elé *Virányit*, aki igazán elégedett lehet megérdemelt sikerével. Az új tagok közül szerencsével debütált *Sziklai József* is, a kedvet bájos szerepében, valamint jóízű, hasznavehető színésznek bizonyult *Ungvári Mór* egy kisebb kabinet alakítása. Az előadás gyorsan perdült, kitűnő összjátékot nyújtott az említettek mellett *Fái Flóra*, *Bartha István* és *Bársony* művészete és hogy eine felejtjük: *Majthényi László* kifejezésel, komolyan átgondolt, értékes játéka. — Ne vegyék rossz néven az operett oldalon, de hát mi igen nagy megnyugvással nézünk a drámai előadások elé. (m.)

— Uj tagok bemutatkozása. Nagy sürgés-forgás van a színház tájékán — a rendesnél fokozottabb munkakedv, — a mit az tesz érthetővé, hogy az új tagok mutatkoznak be. *Virányi*, *Ungvári*, *Sziklay* tegnapi debütje után ma *Csanádi Irma*, *Megyeri Ilona* énekesnők és *Barna Andor* tenorista mutatkoznak be a *Cigánybáró* előadása keretében. Holnap vasárnap *Gül Babában* az új subrette *Hornyai Janka* s az új komikus *Tihanyi Vilmos* lépnek fel. *Brassóban* ugyanezen darabokban mutatkoztak be, s brassói lapok szokatlan lelkesedéssel irtak róluk.

— Az első premier. Hétfőn lesz az első premier — *Heltai Jenő* kacagtató *Naf-talinja*. A darabban a színház minden énekesnője jutott — kisebb nagyobb feladathoz. A fő női szerepet *Váradny M.* játssa, játszanak még *Hornyai*, *Csanádi*, *Megyeri*, *Vágóné*, *Faragó*, *Virányi*, *Majthényi*, *Ungvári*, stb.

— *A Liliom* — bemutató előadása. A múlt idény vége felé a budapesti Nemzeti Színház az év legnagyobb sikerű darabját mutatta, megismerttetve a fővárossal a *Liliomot*. Azóta állandó műsordarabja lett s diadallal járja be az ország színpadait. Nálunk szerdán kerül színre. Tehát egymás után ez lesz a második premier. Ez előadás keretében lép fel először *Harsányi Margit* szende és társalgási színésznő, kit a színz tájékán, mint a leendő biztos kedvencet emlegetnek.

Uránia színház.

Tulajdonos: A Városszépítő Egyesület.

Színes est, kizárólag színes műfilmekkel.

Mozgófényképek

1909. október 2. és 3-án este fél 7 és háromnegyed 9 órakor.

Izgalmas kirándulás. (Komikus.)

A csunya nő. (Hindu legenda.)

Látogatás Bombayban. (Természet utáni felvétel.)

A király parancsa. (Történeti anekdota Michel Carré után.)

A tea. (Természet utáni felvétel.)

Ut a szerencséhez. (Színházi műfilm.)

Helyárak: Páholyülés I.—K. I. hely 1.—K. II. hely 70 fillér. III. hely 40 fillér. Gyermek és katonák a fél helyarat fizetik.

Jegyek előre válthatók *Quirfeld János* ur üzletében Fő-utca 51. és *Radó Béláné* dohánytözsdéjében Deák F. utca 16. Színházi pénztár nyitva 3,6-tól.

Építkezés miatt hétfőtől szombati szünet

Nagyságos Asszony!

mielőtt őszi bevásárlásait eszközölné, ne mulassza el megnézni

Gombos Jenő

női ruhaszövet-, selyem és finom mosó-kelméit

Kassa, Fő u. 39.,

ahol kizárólag elsőrendű áruk szigorúan a legutolsó divat szerint kaphatók.

Divatos selymek:

Moire Niagara 120 cm. széles estélyi ruhára;

Crepe Hector 120 cm. széles látogató ruhára.

Fleur de Velour és **Cotele gláce** 80 cm. széles. Kabát combinatio.

Blouz selymek: Moire raye és Surah Ecosais.

Legujabb szövetek:

Homespun és diagonal Cheviot, Serge-Kamgarn kosztümre minden létező divatszínben.

Bluz-kelmék. Fekete-kelmék. Bársonyok.

Sealskin-plüs

130 cm. szélességben kabátra.

Elragadóan szép Modellek: Selyem juponok és luxus fehéreneműekben.

Elismert szolid üzlet!

Az összes újdonságokból mintákat készséggel küldök.

Eladó úri kastély.

A város egyik pormentes, előnyös fekvésű helyén 1808-32 öles területtel bíró kert közepén 12 lakószobára, 6 lóra való istállóra és 3 kocsi befogására szolgáló kocsiszinre és megfelelő mellék-helyiségekre épült **egy emeletes úri kastély szabad kézből jutányos áron eladó.**

Bővebb értesítést ad **Kossuth Lajos** városi tanácsos.

Hirdetések felvétetnek a kiadó: hivatalban:

Farkas Mátyás

hygienikus **BORBÉLY-ÜZLETE**
Fő-utca 35. sz. a. (a Dóm mellett.)

Pontos és tiszta kiszolgálás. Abonens vendégek részére kívánatra különfiók. Mindennemű hajmunkák készítettnek. — Illatszerek nagy választékban kaphatók.

A Kassai korcsolyázó- és tennisegylet építés alatt levő csarnokában a

buffet helyiség bérbe adatik.

Érdeklődőknek további felvilágosítást nyújt dr. Bassó Imre ügyvéd egyleti titkár. Ajánlatok 1909. évi október 10-éig nyújtandók be a titkárnál.

A Kassai Jelzálogbank

részvénytársaság.

Fő-utca 4. szám. Fő-utca 4. szám.

Elfogad betéteket takarékkönyvecskére vagy folyószámlára legelőnyösebb feltételek mellett.

Vesz és elad értékpapírokat, arany és ezüst pénznemeket, idegen bankjegyeket. — Átutalásokat bármely külföldi piacra is közvetít.

Tűz- és betörésmentes safe deposit.

Osztálysorsjegyek.

Sorsjegyek részletfizetésre.

Sorsjegycsoportok alakítása.

Minden egyéb bankügylet gyors és előnyös lebonyolítása.

BAUERNEBL ES FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.

Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

KIRALY SÖR **KORONA SÖR** **SÖTET BAJOR-SÖR**

Legujabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítottak. — A különböző minőségű sörök szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzékkel kívánatra a söröződe készséggel szolgál.

Royal nagyétteremben kizárólag e söröződe söre meretik ki.